

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1558/19-J

Název	Gymnázium Chotěboř
Sídlo	Jiráskova 637, 583 01 Chotěboř
E-mail	gch@gch.cz
IČ	60 126 639
Identifikátor	600 011 526
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vladislav Smejkal
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Jiráskova 637, Chotěboř
Termín inspekční činnosti	19. 11. – 26. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Gymnázium Chotěboř (dále škola) poskytuje vzdělávání ve dvou oborech 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté studium) a 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté studium).

V tomto školním roce se ve škole vzdělává celkem 374 žáků, z toho v osmiletém studiu 247 a čtyřletém 127 žáků. Ve škole je 12 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Žákům je zajištěno školní stravování u jiného školského právního subjektu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry školy jsou zaměřeny na postupný rozvoj funkčních gramotností žáků a globální vzdělávání zejména prostřednictvím dlouhodobých projektů Ekoškola, Světová škola a dalších. Podílení se žáků na těchto aktivitách prolíná výchovně vzdělávacím procesem školy a pozitivním způsobem ovlivňuje osobnost žáků a rozvoj jejich klíčových kompetencí. V některých případech není tento koncept vzdělávání uplatňován při výuce (sebehodnocení žáků, práce žáků s interaktivní technikou), což vyplynulo z inspekčních zjištění a není ani v souladu s dokumenty školy.

Kvalita vzdělávání je pozitivním způsobem ovlivněna řízením školy, které je zaměřeno na získávání pravidelné zpětné vazby od pedagogických pracovníků, efektivní kontrolní činnost jejich práce a přijímání účinných opatření. Ve škole pracují předmětové komise, vynikající úroveň spolupráce jednotlivých členů byla zjištěna v předmětu německý jazyk (systematické plánování, analýza vzdělávání, přijímání opatření). Ve spolupráci s vedoucími jednotlivých předmětů a na základě jejich připomínek a požadavků dochází k inovacím školních vzdělávacích programů respektive úpravám učebního plánu (např. dělení hodin matematiky a českého jazyka a literatury), což přispívá ke zkvalitňování vzdělávání. Na základě zpracování dotazníků pro učitele a hospitační činnosti je práce pedagogických pracovníků hodnocena a zároveň mají tyto podklady i motivační funkci.

Odborná kvalifikace všech pedagogických pracovníků se pozitivně odrazila na odborné kvalitě vzdělávání. Studium specializovaných činností (výchovný poradce, metodik prevence, koordinátor environmentální výchovy (dále EVVO), školní psycholog) má účinný dopad na odpovídající oblasti. Zvláště v oblasti EVVO je škola dlouhodobě úspěšná. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je rozsáhlé vzhledem k zapojení školy do různých projektů. Jako příležitost ke zlepšení byla ředitelem školy identifikována oblast hodnocení a sebehodnocení žáků, což bylo zařazeno do plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Materiální podmínky umožňují naplňování školního vzdělávacího programu, zohledňují potřeby žáků a podporují jejich aktivity (klubovna, bufet, posilovna). Škola má velmi dobré podmínky pro sportovní činnost, jazykové a přírodovědné vzdělávání (odborné učebny) a EVVO. Certifikovaná Ukázková přírodní zahrada a její geopark je k dispozici veřejnosti a v případě potřeby zde probíhají i praktická cvičení z biologie, chemie a fyziky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V úvodu hodin matematiky pedagogové jen občas formulovali plánovaný cíl. Spíše se zaměřili na seznámení žáků s předpokládaným průběhem vyučovací jednotky. Společně se žáky odvozovali co nejvíce zákonitostí a postupů. Motivovat je se dařilo promyšleným střídáním činností (samostatná, ve dvojicích) a vhodným využitím dataprojektoru. Vyučující průběžně zjišťovali pochopení učiva a žáky vhodně povzbuzovali k formulování ověřovacích otázek. Bylo podporováno logické uvažování žáků a rozvíjeny zejména kompetence k řešení problémů.

Společným rysem hospitovaných hodin přírodovědných předmětů byl důraz na názornost a reálnou zkušenost žáků. Pedagogům se dařilo žáky zaujmout, vést je k hledání souvislostí a poznávání přírodních zákonitostí. Učitelé vhodně kladli důraz na mezipředmětové vazby a rozvoj věcné diskuse. Nejčastěji kombinovali práci celé třídy s individuálními aktivitami žáků, pouze v části z hodin byla zařazena jejich kooperace ve dvojicích. V hodinách, kde dominovala frontální výuka, byli žáci spíše pasivní. Vyučující průběžně získávali zpětnou vazbu o pochopení učiva. Na podporu názornosti bylo pozitivem vhodné využívání práce s dataprojektory.

Ve sledovaných hodinách společenskovedních předmětů vždy docházelo k seznamování s cílem hodiny a jeho úspěšnému naplnění. Ve výuce se střídaly různé metody a formy práce. Žáci pracovali samostatně, rovněž byla zaznamenána skupinová práce a práce ve dvojicích. Často byly zařazovány mezipředmětové vztahy a práce s chybou. Žáci byli podněcováni ke kritickému myšlení. Během výuky byla žákům poskytována zpětná vazba. Docházelo k funkčnímu propojení teoretické výuky s realitou.

Ve většině hodin vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace probíhala výuka na základě účinné aktivizace žáků a vzájemné interakce. Účelně se propojovala frontální výuka s častou prací žáků ve dvojicích, výjimečně i se skupinovou prací. Ojedinele byla výuka jednotvárná. V nejvyšším ročníku se žáci vyjadřovali v anglickém jazyce plynule, přirozeně a autenticky. V českém jazyce a literatuře uměli žáci vyjadřovat své postoje, dokázali argumentovat a hodnotit se. Těchto zdařilých dovedností ve výše uvedených předmětech bylo dosaženo účinnou průběžnou motivací (např. neustálým vzbuzováním zájmu žáků o učivo či formou emotivního slovního projevu vyučující). Na základě stanovených kritérií docházelo k průběžnému hodnocení, jehož neúčinnější formativní forma podporovala žáky v dalším rozvoji. Ojedinele byl výkon žáka negativně ovlivněn netransparentně stanovenými pravidly pro zpracování úkolu. Učitelé doplňovali výuku didaktickou technikou a časopisy, což se projevilo ve zvýšeném zájmu žáků. Ti měli možnost používat mobily za účelem vyhledávání informací, výjimečně z důvodu prezentace dataprojektor.

Společnou charakteristikou všech hospitovaných hodin byla příznivá pracovní atmosféra, kde žáci dodržovali pravidla kultivovaného projevu a jejich komunikační dovednosti byly na velmi dobré úrovni. Negativním zjištěním bylo nevyužití sebehodnocení, vzájemného hodnocení žáků a neefektivní závěry hodin, které ani vyučující ve většině případů nevyužili k hodnocení žáků. Ve sledovaných hodinách nedostali žáci až na výjimky příležitost pracovat s didaktickou technikou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola systematicky sleduje prospěch a chování žáků. Na jednáních pedagogické rady jsou identifikováni žáci se slabým prospěchem. Těmto žákům je umožněno doučování a bezodkladně jsou informováni jejich zákonní zástupci. Žáci jsou úspěšně připravováni

k maturitním zkouškám. Přispívá k tomu např. dělení hodin matematiky a českého jazyka a literatury, což umožňuje individuální přístup, vhodná struktura volitelných předmětů a možnost zúčastnit se maturitního tréninku. Pro některé z žáků jsou výsledky tohoto testování motivací k odstranění nedostatků. O účinné formě vzdělávání a jeho průběhu svědčí výsledky ve společné části maturitní zkoušky za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 (žáci byli v dané skupině oborů úspěšnější než ostatní školy v rámci republiky). Ve školním roce 2018/2019 byli všichni žáci úspěšní v matematice a v cizím jazyce, v českém jazyce činila hrubá neúspěšnost žáků 3,7 % u čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a 6,5 % v maturitním ročníku osmiletého gymnázia. Ředitel školy přijal konkrétní opatření v případě neúspěšných žáků (rozhovory s žáky, příprava na maturitní zkoušku v podzimním termínu) a tato opatření byla úspěšná. V externím testování zaznamenala škola výborné hodnocení ve školním roce 2016/2017 v předmětech matematika a český jazyk, v roce 2017/2018 bylo dosaženo nadprůměrných výsledků ve čtenářské gramotnosti. Profílovou maturitní zkoušku z cizího jazyka lze nahradit standardizovanou zkouškou z cizího jazyka doloženou certifikátem. Podmínky pro vykonání těchto certifikovaných zkoušek se od poslední inspekční činnosti zlepšily (zkoušky probíhají v Chotěboři) a zvýšil se významně i počet žáků, kteří je absolvovali. V maturitních ročnících probíhá cca jednou za dva roky dotazníkové šetření, které vedení školy slouží jako zpětná vazba od žáků. Vedení školy s těmito poznatky pracuje a přijímá opatření (např. cíleně zaměřená hospitační činnost, pohovory s pedagogickými pracovníky).

Školní poradenské pracoviště zajišťuje služby žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům s potřebou podpory školního psychologa. Činnost výchovného poradce je zaměřena dále na kariérové poradenství, kde kromě obvyklých poradenských činností a akcí (veletrhy, konzultace, volba seminářů pro žáky 3. a 4. ročníku a odpovídajících ročníku osmiletého gymnázia) se koná i setkání žáků z maturitních ročníků s absolventy gymnázia, jehož přínosem je diskuse o jejich zkušenostech ze studia na vysokých školách. Škola má dlouhodobý přehled o uplatnění absolventů, čímž dostává zpětnou vazbu o úspěšnosti školy v přípravě na vysokoškolské studium.

K prevenci rizikových jevů škola využívá řadu dlouhodobějších akcí (např. vstupní adaptační kurzy pro první ročníky obou oborů vzdělání, cíleně zaměřené programy pro třídní kolektivy, nastudování divadelního představení, besedy na témata rizikového chování). Na prevenci rizikových jevů se podílejí i žáci zapojení do práce Evropského klubu, Amnesty International a studentského parlamentu. V loňském školním roce 2018/2019 řešila škola několik výchovných problémů, které se týkaly nevhodných vztahů mezi spolužáky, kouření a poškozování majetku. Přijatá opatření (důtky ředitele školy nebo snížený stupeň z chování) byla účinná.

Nadání žáků a jejich zájmy jsou podporovány a rozvíjeny. Žáci jsou zapojeni do mnoha soutěží a olympiád, ve kterých opakovaně dosahují výborných výsledků na krajské úrovni, dokonce i v ústředních kolech (fyzika, biologie, logická olympiáda, dějepis). Většina soutěží je vyhodnocována v národním programu Excellence středních škol a Excellence základních škol, přičemž mají tyto výsledky motivační funkci pro žáky i pedagogické pracovníky.

Žáci i pedagogičtí pracovníci kooperují v mnoha projektech. Za rozvoj a integraci sociálních a environmentálních aspektů do vzdělávání škola získala v roce 2018 Národní cenu za společenskou odpovědnost. Děje se tak zapojením do projektu Světová škola, jejíž základní filozofií je podpora vzdělávání a příprava žáků na život v globalizovaném světě. Podpora EVVO je zajištěna v rámci Ekoškoly, jejíž činnost je dlouhodobá a na výborné úrovni (Den Země, Živá zahrada a mnoho dalších).

Vzhledem k zapojení školy do projektů škola spolupracuje s mnoha partnery. Je to např. partnerská škola v Německu, s níž jsou realizovány výměnné pobyty. Ve spolupráci s jazykovou školou jsou realizovány certifikované zkoušky z cizích jazyků. Základní školy v okolí škola informuje o možnosti přípravy na přijímací zkoušky na čtyřleté i osmileté gymnázium. Žáci aktivní v Ekoklubu a Amnesty International se podílejí velkou měrou na FAIR TRADE akcích organizovaných společně s městem Chotěboř.

Závěry

Vývoj školy

- Škola pokračuje v zapojení do projektů, které se prolínají výchovně vzdělávacím procesem (od roku 2014/2015 je aktivním účastníkem projektu Světová škola).
- Významným způsobem se zlepšily podmínky pro složení certifikovaných zkoušek z cizích jazyků a zvýšil se počet žáků, kteří je absolvovali.
- Přetrvává nedostatek zjištěný v poslední inspekční činnosti v podobě nevyužívání sebehodnocení a zpětnovazebních závěrečných fází hodin.

Silné stránky

- Škola dlouhodobě dosahuje výborných výsledků v maturitních zkouškách a v soutěžích a olympiádách v porovnání s ostatními gymnázii.
- Vzhledem k aktivnímu zapojení vysokého počtu žáků a pedagogických pracovníků do různých projektů jsou účinným způsobem rozvíjeny kompetence žáků a to zejména sociální, občanské a v oblasti environmentální výchovy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při výuce nedostávají žáci prostor a příležitost k aktivní formě sebehodnocení.
- **Doporučení pro zlepšení činnosti školy**
 - Rozvíjet u žáků dovednost sebehodnocení.
 - Umožnit žákům při výuce využívat didaktickou techniku ve větším rozsahu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Vzdělání jako schopnost porozumět druhým, pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia, platnost od 1. září roku 2009, poslední aktualizace 1. září 2019
2. Školní vzdělávací program Vzdělání jako schopnost porozumět druhým, pro nižší stupeň osmiletého gymnázia, platnost od 1. září roku 2007, poslední aktualizace 1. září 2019
3. Koncepce rozvoje Gymnázia Chotěboř ze dne 31. 12. 2018
4. Plán práce pro školní rok 2019/2020
5. Zápisy z porad vedení školy školní rok 2019/2020
6. Zápisy z jednání pedagogických rad školní rok 2018/2019, 2019/2020
7. Zápisy z jednání předmětových komisí
8. Kniha úrazů studentů, vedená od školního roku 2015/2016 do data inspekční činnosti

9. Školní řád Gymnázia Chotěboř, ze dne 2. 9. 2019
10. Rozvrhy tříd ve školním roce 2019/2020
11. Výroční zpráva za školní rok 2018/2019
12. Personální dokumentace
13. Třídní knihy na školní rok 2019/2020 v elektronické podobě
14. Zápisové lístky na školní rok 2019/2020
15. Testování Maturitní trénink – jaro 2019
16. Dokumentace školního poradenského pracoviště ve školním roce 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Hana Štefánková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Hana Štefánková v. r.

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka

Andrea Zadinová v. r.

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor

Milan Matějů v. r.

Bc. Alena Votavová, kontrolní pracovnice

Alena Votavová v. r.

V Havlíčkově Brodě 12. prosinec 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vladislav Smejkal, ředitel školy

Vladislav Smejkal v. r.

V Chotěboři 13. prosinec 2019